

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

**ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΛΕΞΙΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
(Προσφυγή υπ' αριθμόν 47008/12)**

ΑΠΟΦΑΣΗ

**ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ
16 ΙΟΥΛΙΟΥ 2015**

*Η απόφαση αυτή θα καταστεί οριστική.
Ενδέχεται να τύχει βελτιώσεων ως προς την μορφή*

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Μεταφραστική Υπηρεσία Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

**Service des Traductions du Ministère des Affaires Étrangères de la
République Hellénique, Athènes.**

Hellenic Republic, Ministry of Foreign Affairs, Translation Service, Athens.

Στην υπόθεση Αλεξίου κατά της Ελλάδος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Πρώτο Τμήμα), συνεδριάζον σε τμήμα συντιθέμενο από τους δικαστές :

Mirjana Lazarova Trajkovska *Πρόεδρο,*

Paulo Pinto d'Albuquerque

Λίνο - Αλέξανδρο Σισιλιάνο *Δικαστές και*

André Wampach *Γραμματέας Τμήματος*

Αφού διασκέφτηκε σε συμβούλιο την 23^η Ιουνίου 2015

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε κατά την ημερομηνία αυτήν.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1.- Η υπόθεση εισήχθη δυνάμει της υπ' αριθμόν 47008/12 προσφυγής, την οποία κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας υπήκοος αυτής, ο κ. Παύλος ΑΛΕΞΙΟΥ «προσφεύγων», ο οποίος προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου την 19^η Ιουλίου 2012 δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2.- Ο προσφεύγων εκπροσωπήθηκε από τον κ. Χ. ΧΑΣΚΗ, Δικηγόρο Θεσσαλονίκης

Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από την πληρεξούσιό της κα Φ. ΔΕΔΟΥΣΗ, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3.- Την 26^η Οκτωβρίου 2012, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

A.- ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ

Μεταφραστική Υπηρεσία Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Service des Traductions du Ministère des Affaires Étrangères de la République Hellénique, Athènes.

Hellenic Republic, Ministry of Foreign Affairs, Translation Service, Athens.

4.- Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1970 και διαμένει στην Δράμα.

5.- Ο προσφεύγων είναι συνταξιούχος στρατιωτικός. Την 15^η Ιουλίου 2003 κατέθεσε αίτηση ενώπιον του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για αναπροσαρμογή του ποσού της συντάξεώς του δυνάμει των διατάξεων των υπ' αριθμ. 2838/2000 και 3016/2002 νόμους.

6.- Την 21^η Νοεμβρίου 2003, συνεπεία σιωπηρής απόρριψης της αιτήσεώς του, ο προσφεύγων άσκησε ενστάση ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

7.- Επειδή η αίτησή του απερρίφθη σιωπηρώς αφού παρήλθε προθεσμία τριών μηνών άνευ απαντήσεως από την διοίκηση, ο προσφεύγων κατέθεσε, την 18^η Φεβρουαρίου 2005, ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου προσφυγή κατά της απορρίψεως της αιτήσεώς του.

8.- Η συνεδρίαση έλαβε χώρα την 30^η Ιανουαρίου 2009. Λόγω παραλείψεως του Κράτους να παραδώσει τον φάκελο συνταξιοδότησης του προσφεύγοντος, το Ελεγκτικό Συνέδριο με προδικαστική απόφασή του ανέβαλε την εξέταση της υποθέσεως (υπ' αριθμ. 927/2009). Νέα συζήτηση έλαβε χώρα την 7^η Οκτωβρίου 2011.

9.- Την 2^α Μαρτίου 2012, το Ελεγκτικό Συνέδριο με την υπ' αριθμόν 649/2012 απόφαση δικαίωσε τον προσφεύγοντα. Η εν λόγω απόφαση κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα την 6^η Μαρτίου 2012.

Γ.- ΟΙΚΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Νόμος 4239/2014

Μεταφραστική Υπηρεσία Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Service des Traductions du Ministère des Affaires Étrangères de la République Hellénique, Athènes.

Hellenic Republic, Ministry of Foreign Affairs, Translation Service, Athens.

10.- Ο υπ' αριθμόν 4239/2014 νόμος «δίκαιη ικανοποίηση λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της δίκης ενώπιον των ποινικών και πολιτικών δικαστηρίων και του Ελεγκτικού Συνεδρίου» τέθηκε εν ισχύ την 20^η Φεβρουαρίου 2014. Εισάγει μεταξύ άλλων νέα αίτηση αποζημιώσεως για την παροχή δίκαιης ικανοποίησης λόγω αδικαιολόγητης παρατάσεως της διαδικασίας ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Συγκεκριμένα το άρθρο 3 παρ. 1 ορίζει :

Η αίτηση δίκαιης ικανοποίησης ασκείται ανά βαθμό δικαιοδοσίας ξεχωριστά. Πρέπει να κατατίθεται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την δημοσίευση της οριστικής απόφασης του δικαστηρίου που εκδόθηκε μετά από δίκη για την οποία ο αιτών παραπονείται ότι υπήρξε υπέρβαση της εύλογης διάρκειάς της. (...)».

ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ

II.- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΠΑΡ. 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ.

11.- Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η διάρκεια των εν λόγω διαδικασιών δεν ετήρησε την αρχή της «λογικής προθεσμίας», όπως προβλέπεται από το άρθρο 6 παρ. 1 της Συμβάσεως, το οποίο έχει ως εξής :

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας, υπό δικαστηρίου (...), το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)».

A.- ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

Μεταφραστική Υπηρεσία Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Service des Traductions du Ministère des Affaires Étrangères de la République Hellénique, Athènes.

Hellenic Republic, Ministry of Foreign Affairs, Translation Service, Athens.

12.- Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η προσφυγή πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη κατ' εφαρμογή του νέου κριτηρίου, το οποίο προβλέπεται από το άρθρο 35 παρ. 3β) της Συμβάσεως, όπως τροποποιήθηκε από το υπ' αριθμόν 14 Πρωτόκολλο, σύμφωνα με το οποίο το Δικαστήριο δύναται να κηρύξει προσφυγή απαράδεκτη, όταν «ο προσφεύγων δεν έχει υποστεί σημαντική ζημία, εκτός εάν ο σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου, όπως αυτά ορίζονται από την Σύμβαση και τα Πρωτόκολλά της, απαιτεί την εξέταση της προσφυγής επί της ουσίας και υπό την προϋπόθεση ότι δεν δύναται να απορριφθεί για τον λόγο αυτό καμία υπόθεση, η οποία δεν έχει εξετασθεί δεόντως από εσωτερικό δικαστήριο».

13.- Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι έχει ήδη απορρίψει παρόμοια εξαίρεση με αυτή που αναφέρεται στην περίπτωση αυτή (βλ. *Γκλέτσος κατά Ελλάδος*, υπ' αριθμόν 58572/10, παρ. 18, 6 Φεβρουαρίου 2014). Κατ' εφαρμογή της παρούσης νομοθεσίας, πρέπει να απορριφθεί η εξαίρεση αυτή στο πλαίσιο της παρούσης αποφάσεως.

14.- Εξ' άλλου το Δικαστήριο διαπιστώνει, επιπλέον, ότι η προσφυγή δεν είναι εμφανώς αβάσιμες δυνάμει του άρθρου 35 παρ. 3 της Συμβάσεως. Αναφέρει, εξ' άλλου, ότι αυτή δεν αντιτίθεται σε κανέναν λόγο αβασιμότητας. Πρέπει, λοιπόν, να κηρυχθεί παραδεκτή.

B.- ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ

I.- Περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν.

15.- Το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων, προτού να προσφύγει στο Ελεγκτικό Συνέδριο κατέθεσε προσφυγή ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Η άσκηση της εν λόγω προσφυγής

αποτελούσε απαραίτητη προϋπόθεση, ώστε να επιληφθεί το Ελεγκτικό Συνέδριο. Σχετικώς, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι όταν δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, ο προσφεύγων πρέπει να εξαντλήσει την διοικητική διαδικασία πριν να προσφύγει ενώπιον της δικαιοσύνης, η διαδικασία ενώπιον του διοικητικού οργάνου πρέπει να εμπεριέχεται στον υπολογισμό της διάρκειας της αστικής διαδικασίας για την εφαρμογή του άρθρου 6 (βλ. *Πασχαλίδης και άλλοι κατά της Ελλάδος*, 19 Μαρτίου 1997, παρ. 33, *Συλλογή αποφάσεων (Recueil des arrêts et décisions) 1997-II, Ιχτιγιάρογλου κατά της Ελλάδος*, αρ. 12045/06, παρ. 38, 19 Ιουνίου 2008). Συνεπώς, η ημερομηνία κατά την οποία ο προσφεύγων άσκησε την εν λόγω προσφυγή, πρέπει να θεωρείται έναρξη της διαδικασίας.

16.- Στην περίπτωση αυτή, η επίδικη διαδικασία ξεκίνησε την 21^η Νοεμβρίου 2003 με την ένσταση των προσφευγόντων ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και ολοκληρώθηκε την 2^α Μαρτίου 2012, ημερομηνία κατά την οποία δημοσιεύθηκε η υπ' αριθμόν 649/2012 απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Διήρκησε, συνεπώς, οκτώ έτη και πλέον τριών μηνών για τους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας, εκ των οποίων επτά έτη για έναν βαθμό δικαιοδοσίας.

2.- Λογικός χαρακτήρας της διαδικασίας

17.- Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας εκτιμάται συμφώνως προς τις περιστάσεις της υποθέσεως και σχετικά με τα προβλεπόμενα από την νομολογία του Δικαστηρίου κριτήρια, ειδικότερα την πολυπλοκότητα της υποθέσεως, την συμπεριφορά του προσφευγοντος και των αρμοδίων αρχών,

καθώς και το αντικείμενο της διαμάχης για τους εμπλεκόμενους (βλ. μεταξύ πολλών άλλων *Μαυρεδάκη κατά της Ελλάδος*, αρ. 10966/10, 24 Οκτωβρίου 2013)

18.- Το Δικαστήριο αντιμετώπισε κατ' επανάληψιν υποθέσεις με ζητήματα παρόμοια με αυτά της εν λόγω υποθέσεως και διαπίστωσε παράβαση του άρθρου 6 παρ. 1 της Συμβάσεως (βλ. προαναφερόμενη *Μαυρεδάκη*).

19.- Αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία που του υποβλήθηκαν, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η Κυβέρνηση δεν παρουσίασε γεγονότα, ούτε εξέθεσε επιχειρήματα, ώστε η παρούσα υπόθεση να έχει διαφορετική έκβαση, η οποία ολοκληρώθηκε έξι μήνες πριν τεθεί σε ισχύ ο υπ' αριθμόν 4239/2014 νόμος. Λαμβάνοντας υπ' όψιν την σχετική νομολογία, θεωρεί ότι στην περίπτωση αυτή η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας υπήρξε υπερβολική και δεν πληροί την απαίτηση της «λογικής προθεσμίας».

20.- Έπεται, συνεπώς, ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 παρ. 1.

III.- ΩΣ ΠΡΟΣ ΑΛΛΕΣ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙΣΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ

21.- Επικαλούμενος το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου 1, ο προσφεύγων παραπονείται ότι λόγω της διάρκειας της επίδικης διαδικασίας, στερήθηκε επί μακρόν την αναπροσαρμογή της συντάξεώς του.

22.- Το Δικαστήριο βεβαιώνει ότι το παράπονο αυτό συνδέεται στενά με την διάρκεια της διαδικασίας. Σημειώνει, επί πλέον ότι, σύμφωνα με την νομολογία του Δικαστηρίου, οι αρνητικές επιπτώσεις στην περιουσία ενδεχομένως προκληθείσες από την υπερβολική

διάρκεια της διαδικασίας θεωρούνται συνέπεια της παραβίασης του δικαιώματος που αναγνωρίζεται από το άρθρο 6 παρ. 1 της Συμβάσεως και λαμβάνεται υπ' όψιν ως δίκαιη ικανοποίηση, την οποία ο προσφεύγων εδύνατο να αποκτήσει λόγω διαπιστώσεως της παραβιάσεως (βλ. *Βαρυπάτη κατά της Ελλάδος*, αρ. 38459/97, παρ. 32, 26 Οκτωβρίου 1999). Συνοπτικώς, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν τίθεται θέμα σχετικά με το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου.

23.- Ο προσφεύγων παραπονείται, ακόμα, για παραβίαση των άρθρων 13, 17 και 18 της Συμβάσεως. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι αρκείται να επικαλεσθεί τα εν λόγω άρθρα, χωρίς να παρέχει στοιχεία προς υποστήριξη των παραπόνων του.

24.- Προκύπτει ότι το εν λόγω μέρος της προσφυγής είναι εμφανώς αβάσιμο και πρέπει να απορριφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 παρ.3 και 4 της Συμβάσεως.

III.- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ.

25.- Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Συμβάσεως,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση».

26.- Ο προσφεύγων δεν κατέθεσε αίτηση δίκαιης ικανοποιήσεως εντός της χορηγηθείσης σχετικής προθεσμίας. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν συντρέχει λόγος να του χορηγηθεί ποσό για τον λόγο αυτό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ
ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΜΟΦΩΝΩΣ

1. *Κηρύττει* την προσφυγή παραδεκτή ως προς το παράπονο της υπερβολικής διάρκειας της διαδικασίας και απαράδεκτη για το επιπλέον.
2. *Αποφαίνεται* ότι υπάρχει παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως

Συνετάγη στα γαλλικά, μετά κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 16^η Ιουλίου 2015 σε εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

Soren Prebense
Αναπληρωτής Γραμματέας

Mirjana Lazarova Trajkovska
Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου γαλλικού εγγράφου
Αθήνα, 27/08/2015 Μεταφράστρια Ε. Παπαμάρου